

Advies Werkgroep Energietransitiefonds & Landschapsfonds

Voor en door Dinteloord

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Kernwaarden en bestedingsdoelen	8
2.1 Energietransitiefonds	8
2.2 Kwaliteitsverbetering Landschap	12
3. Oprichtingskaders lokale stichting	14
4. Financiële en juridische randvoorwaarden	17
4.1 Financiële bijdrage Energietransitiefonds	17
4.2 Financiële bijdrage Landschap	19
5. Stappenplan tot oprichting en uitvoering stichting	20
Bijlage 1 Besprekingsverslag vijfde werkgroep (19 juni 2025)	22
Bijlage 2 Actueel financieringsoverzicht	26
Bijlage 3 Toelichting Europese staatsteunregels	27
Bijlage 4 Terugkoppeling gesprekken inwoners Dinteloord	28

Dit advies is tot stand gekomen in een samenwerking tussen de werkgroep Energietransitiefonds & Landschap Dinteloord en de provincie Noord-Brabant.

De werkgroep bestaat uit de volgende inwoners:

Pascal van Akkeren

Marco Renkema

Hans Bolluijt

Jordi Rozeboom

Elly Brouwer

Annette Traets

Richard van Dijk

Wilma van Treijen

Arie-Henk Nieuwenhuijzen

Ellie Verwer

Jelle Melsen

Provincie Noord-Brabant

Anne van Wijk

Noor Corpeleijn

Roberto Heijmerink

Externe adviseurs

Nicolaas Veltman (Nicolaas' Participaties)

Jonneke Stans (EMMA)

1. Inleiding

Aanleiding

In 2024 en 2025 zijn in de Karolinapolder, langs het Volkerak en ter hoogte van Dinteloord, vier bestaande windmolens vervangen door vier nieuwe windmolens. Hiertoe heeft de provincie Noord-Brabant op 29 oktober 2019 een omgevingsvergunning verleend, die in 2023 onherroepelijk is geworden. In 2019 hebben de provincie en ontwikkelaar RWE afspraken gemaakt over de sociale randvoorwaarden voor Dinteloord. In samenspraak met lokale partijen (de dorpsraad Dinteloord en Prinsenland en de voormalige regiegroep) is, parallel aan de ruimtelijke procedure van de omgevingsvergunning, de *Overeenkomst Sociale Randvoorwaarden*¹ (hierna: OSR) tot stand gekomen. Dit zijn maatregelen die mogelijke hinder van de windmolens beperken en financiële regelingen, om een deel van de opbrengsten van de windmolens in Dinteloord te laten landen (zie afbeelding hierna).

Het *Energietransitiefonds* (hierna: ETF) en *Kwaliteitsverbetering voor het landschap* (hierna: Landschap) zijn twee financiële regelingen die onderdeel zijn van de OSR en die bedoeld zijn voor de dorpsgemeenschap van Dinteloord. Deze regelingen moesten nog verder ingevuld worden. Uitgangspunt is dat er vanuit deze regelingen impact wordt gerealiseerd, die aansluit bij de lokale wensen en behoeften. Het ETF is bedoeld voor de energietransitie in de gebouwde omgeving van Dinteloord (postcodegebied 4671), als aanvulling op bestaande subsidieregelingen én een aanvulling op de lokale opgave en verantwoordelijkheid van de gemeente Steenbergen. Voor de verdere invulling en uitwerking van deze regelingen is een werkgroep opgericht, met als motto: 'voor en door Dinteloord'.

Dit is een richtinggevend advies van de werkgroep aan de op te richten stichting voor Dinteloord, die het ETF en het Landschapsfonds zal gaan beheren, als onderdeel van de sociale randvoorwaarden van windpark Karolinapolder. Het is een zwaarwegend advies dat een fundament vormt waar de stichting op verder kan bouwen.

¹ https://www.brabant.nl/publish/pages/15486/publieksversie_overeenkomst_sociale_randvoorwaarden_windpark_karolinapolder.pdf

Dit advies is tot stand gekomen in een traject van een inloopbijeenkomst en in totaal 7 werksessies, waar inwoners samen met de provincie en experts hebben nagedacht over de uitwerking van het ETF en Landschap in Dinteloord.

Doel van de werkgroep

De werkgroep heeft een adviserende rol gehad met als doel:

- Invulling geven aan twee financiële afspraken voor Dinteloord: het ETF en Landschap. Passend binnen de kaders zoals die eerder zijn vastgelegd in de overeenkomst sociale randvoorwaarden (OSR).

En met als gewenst eindresultaat:

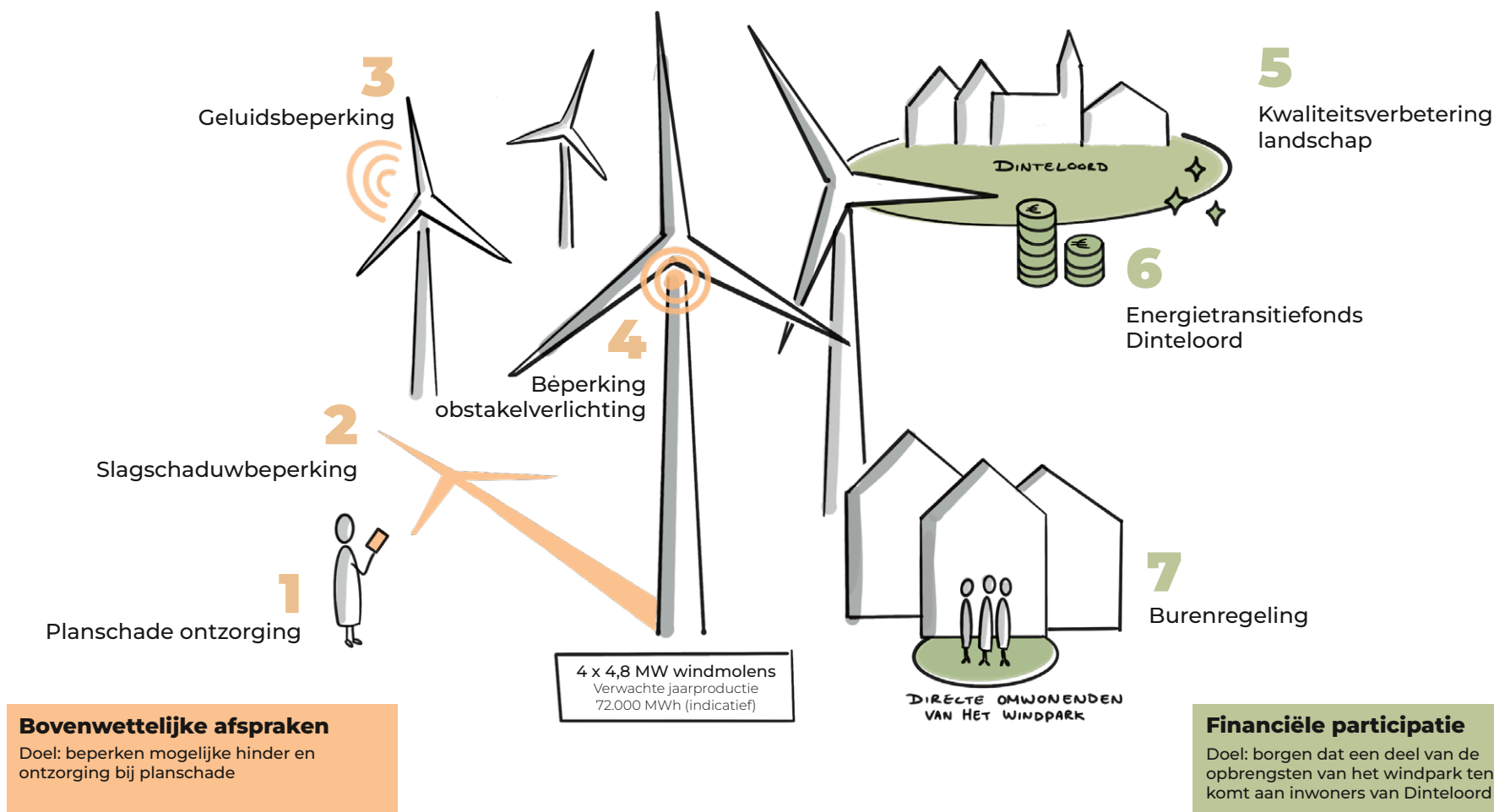
Gedragen uitgangspunten en inhoudelijke opties voor besteding van het geld binnen de dorpsgemeenschap, gevat in een richtinggevend advies voor een nog op te richten lokale stichting. Dit biedt voldoende basis om een stichting op te richten en mensen in Dinteloord te werven die aan de slag gaan met de verdere uitvoering.

Totstandkoming werkgroep

De werkgroep is op basis van anonieme loting samengesteld. Hierbij is gestreefd naar een zo goed mogelijke afspiegeling van Dinteloord op de volgende aspecten: geografische spreiding, geslacht en leeftijd. Op 13 november 2024 is een plenaire informatiemarkt georganiseerd in het Dorpshuis Dinteloord over de sociale randvoorwaarden. Alle huishoudens in Dinteloord (postcodegebied 4671) zijn per brief uitgenodigd. Hier is de [werving](#)² voor de werkgroep gestart en konden inwoners zich aanmelden voor deelnameloting. Tijdens deze bijeenkomst zijn geïnteresseerde inwoners geïnformeerd over alle sociale randvoorwaarden en de mogelijkheid om deel te nemen en mee te denken. Ook zijn daar eerste ideeën opgehaald voor besteding van gelden uit het ETF en Landschap. Via een sociale mediacampagne is vervolgens aanvullende werving gedaan om tot een goede afspiegeling te komen. Uiteindelijk is de werkgroep gevormd met in totaal 11 betrokken dorpsbewoners.

² <https://www.brabant.nl/windparkkarolinapolder/meedenken/>

Invulling sociale randvoorwaarden windpark Karolinapolder

Totstandkoming advies

Dit advies is de uitkomst van gesprekken tijdens de verschillende werksessies. Op de [provinciale projectwebsite](https://www.brabant.nl/windparkkarolinapolder/)³ zijn de verslagen hiervan terug te vinden. Tijdens deze bijeenkomsten zijn de volgende onderwerpen besproken:

1. *Besteding*: wat zijn gedragen en haalbare opties voor besteding van het geld, binnen het doel en randvoorwaarden van de regelingen?
 - Welke leidende principes (kernwaarden) zijn daarbij belangrijk voor Dinteloord?
 - Wat doet de gemeente Steenbergen al op deze opgaven (energietransitie en landschapsverbetering) en welk beleid is relevant op deze thema's?
2. *Financiering*: kan het ETF deels vooraf worden gevuld (voortfinanciering) of op basis van jaarlijkse afdracht (conform OSR)?
3. *Organisatie*: hoe wordt de uitvoering concreet vormgegeven?
 - Hoe ziet een beheersstichting eruit, wat is ervoor nodig om dit te organiseren?
 - Hoe wordt het geld door de provincie uitgekeerd aan de stichting?
 - Hoe en door wie wordt uitvoering gegeven aan maatregelen voor het landschap?

³ <https://www.brabant.nl/windparkkarolinapolder/>

2. Kernwaarden en bestedingsdoelen

2.1 Energietransitiefonds

Kernwaarden

De stichting is er *vóór en dóór Dinteloord*. Dit betekent lokaal zeggenschap en betrokkenheid vanuit de gemeenschap. De stichting wordt dus opgericht om bestedingsdoelen te selecteren die waardevol zijn *vóór* en gedragen worden *dóór* de gemeenschap. Dit is het bestaansrecht van de stichting. De stichting is niet het orgaan om zelf invulling te geven aan de uitvoering van de bestedingsdoelen, dat wil zeggen; de stichting zal niet zelf verduurzamingsmaatregelen uitvoeren of bijvoorbeeld een energiewinkel openen.

De stichting heeft als doel om de energietransitie in de gebouwde omgeving van Dinteloord te ondersteunen. Dit doel wordt gerealiseerd door het investeren in passende projecten, alsmede het verstrekken van leningen en/of giften waarbij steeds één of meer van de volgende drie kernwaarden in acht genomen worden:

Renderend voor de toekomst

- Projecten met een revolverend karakter. Geselecteerde projecten leveren financieel en/of maatschappelijk rendement voor de gemeenschap Dinteloord. Denk hierbij aan financiering van initiatieven met een realistische terugbetalingscapaciteit, periodieke rentevergoeding en/of toekomstbestendige (gemeenschappelijke) gebouwen en basisvoorzieningen.
- Projecten met een duurzame impact op de verduurzaming van de (gebouwde) omgeving van het dorp en houdt hierbij oog voor toekomstige ontwikkelingen en generaties.

Gemeenschapszin bevorderend

- Projecten met een bijdrage aan klimaat en maatschappij. Geselecteerde projecten hebben een brede collectieve impact.
- Projecten welke passen bij Dinteloord, lokaal zijn verankerd met of zonder winst oogmerk.

Betaalbaar en toegankelijk voor iedereen

- Projecten die oog hebben voor de draagkracht van kwetsbaren. Denk hierbij aan huishoudens met energie-armoede, oudere DEFG-labelwoningen en/of huishoudens die net buiten de geluidscontour van de [Burenregeling](https://www.brabant.nl/windparkkarolinapolder/regelingen-planschade/burenregeling/)⁴ vallen.
- Projecten die aanvullend zijn op de zelfredzaamheid van individuele inwoners en/of lopende verduurzamingsprojecten van de (lokale) overheid.

⁴ <https://www.brabant.nl/windparkkarolinapolder/regelingen-planschade/burenregeling/>

Deze kernwaarden worden geborgd in de statuten van de stichting

Verantwoording van geselecteerde projecten zal dus aan de hand van de kernwaarden moeten plaats vinden. Voor de inhoudelijke uitwerking en daadwerkelijke uitvoering van projecten fungeert het beoogde bestuur bijvoorbeeld als opdrachtgever voor (lokale) marktpartijen. Daarnaast kan de stichting een professioneel projectleider inhuren om een projectidee uit te werken tot een haalbaar projectplan. Uiteraard kan het bestuur ook vrijwilligers mobiliseren, die een bijdrage leveren aan de uitwerking of uitvoering van projecten.

Voorstel bestedingsdoelen

Onderstaande lijst met voorstellen is het resultaat van door de werkgroep besproken ideeën. Een deel hiervan is ingebracht door dorpsbewoners tijdens de informatiemarkt 13 november 2024. Het wordt van belang geacht dat ook het stichtingsbestuur borgt dat concrete projecten op lokaal draagvlak en uitvoeringskracht kunnen rekenen, met in achtneming van bovenstaande kernwaarden, lokaal beleid en bestaande gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden (zie verslag betreffende bijeenkomst in bijlage 1). De stichting heeft de ruimte om andere projecten te kiezen dan in de lijst met voorstellen. Daarnaast wordt aanbevolen dat de stichting de mogelijkheid creëert dat de gemeenschap nieuwe projectwensen inbrengt.

Potentiële bestedingsideeën voor het ETF

1. Verduurzaming panden van lokale (sport)verenigingen en (maatschappelijke) organisaties
2. Aanvullend verduurzamen gemeentelijke dorpsvoorzieningen (dorpshuis, zwembad, scholen)
3. Verduurzamen koopwoningen specifieke doelgroepen (met name huishoudens met energiearmoede en/of slechte energielabels en/of net buiten de Burenregeling)
4. Energiebesparingsvouchers voor lokale huishoudens (al dan niet met doneeroptie)
5. Warmtescans, blowerdoortest, energieadvies, financiële ondersteuning etc.
6. PV-dimmers bij zon op dak (met oog op netcongestie en afschaffen salderingsregeling)
7. Lokale klusdienst / klusbus (kleine en / of grote maatregelen aan de woning).
8. Lokaal energie-informatiepunt (one-stop-shop)
9. Dorpsaccu's (al dan niet achter de meter)
10. Zonnepark (of zon op utiliteitsdaken)
11. Aanleg geveltuintjes (natuurlijke gevelisolatie & koeling)
12. Winterkoeling Skatebaan i.o. (als alternatieve ijsbaan)
13. Restwarmtesysteem (vanuit kassengebied)
14. Oprichting lokale energiecoöperatie (als energiegemeenschap)

Potentiële eerste uitwerkingsacties

1. Verduurzamen van woonhuizen en verenigingspanden (op kortere termijn)

In Dinteloord heeft ongeveer 10% van de woningen een relatief laag energielabel. Door deze kwetsbare groep een laagdrempelige financiële ondersteuning te geven aanvullend op de bestaande

overheidssubsidies, kan er binnen de postcodegrens op korte termijn aantoonbare impact worden gemaakt. Ditzelfde geldt voor verduurzaming voor verenigingsgebouwen, die voor een grote groep uit de gemeenschap van waarde is. Hierbij wordt in eerste instantie vooral gedacht aan lokale (sport)voorzieningen die niet in gemeentelijke eigendom zijn.

Met als bijbehorende richtlijnen:

- Opzetten van een passende financieringsstructuur en criteria, contractvorm, richtlijnen en financiële (rechtsgeldige) overeenkomsten;
- Goede communicatie richting mensen en verenigingen met als doel dat hier zo veel als mogelijk van gebruik wordt gemaakt;

2. Creëer een lokaal informatie(aanspreek)punt (op kortere termijn)

Door een lokaal informatiepunt te creëren kan laagdrempelig ondersteuning gegeven worden aan de gemeenschap bij het treffen van energiebesparende maatregelen en aanverwante zaken. De volgende projectideeën kunnen hierbij worden meegenomen:

- Warmtescans en blowerdoor-tests;
- Lokaal energie-informatiepunt, zoals bv. een energiewinkel of energieloket;
- Energiezuinige (led)verlichting in/aan/bij woningen en maatschappelijke gebouwen;
- PV dimmers/ zonnepanelensystemen;
- Advies energiezuinige elektrische apparaten;
- Advies over energiezuinige maatregelen in en rond het huis;
- Advies over lokale, regionale en overheid gedragen verduurzamingssubsidies en financieringsopties (zie bijlage 2 voor een actueel overzicht).

Met als bijbehorende richtlijnen:

- Onderzoek de (on)mogelijkheden voor een lokaal informatiepunt (zonder winstoogmerk) met behulp van vrijwilligers en/of professionals;
- Verken hierbij de behoefte bij de dorpsgemeenschap, steun van gemeente en zoek relevante samenwerkingen;

3. Uitwerken dorpsaccu (op middellangere termijn)

In het perspectief van de maatschappelijke uitdaging bij de overbelasting van het elektriciteitsnetwerk (netcongestie), is het opkomend concept van een *dorpsaccu* interessant. Een voorbeeld van een pilotproject met thuisbatterijen in Breda is besproken in de werkgroep, op basis van onderstaande uitgangspunten:

Projectvoorbeeld: een energiegemeenschap met thuisbatterijen

Wat is hiervoor nodig?

- Een coöperatieve vereniging als rechtsvorm. Inwoners richten deze op en worden zelf de leden.
- De coöperatieve vereniging koopt batterijen en verhuurt deze aan de leden. De leden hoeven zelf dus niet te investeren.
- Als salderen wordt afgeschaft, levert dit leden een voordeel: een deel hiervan betalen ze aan de vereniging ter vergoeding van de batterij.
- Via slimme software worden ze aangestuurd alsof ze ook samen één grote buurtbatterij vormen (energiedelen).

Wat doet de stichting wel en niet in deze casus?

- Die kan een gift verstrekken om de energiegemeenschap op te richten
- Die kan een lening verstrekken voor de aanschaf van de batterijen.
- De lening kan achtergesteld worden aan een banklening. Dat geeft meer mogelijkheden. Dan krijgt de lening wel een hoger risico, de bank gaat voor.
- De energiegemeenschap is zelf verantwoordelijk voor het drijven van haar onderneming, dat is geen rol voor de stichting.

In de nieuwe energiewet wordt energiedelen via een energiegemeenschap mogelijk gemaakt

Met als bijbehorende richtlijnen:

- Inwerking treden van [Energiewet](#)⁵ (beoogd m.i.v. 1-1-2026). Deze nieuwe wet, heeft als doel het moderniseren en verduurzamen van de Nederlandse energiemarkt. De wet beoogt een toekomstbestendig energiesysteem te creëren door de huidige Elektriciteitswet en Gaswet te vervangen en te harmoniseren. Met behulp van onder meer lokale [Energiegemeenschappen](#)⁶.

- Oprichting van een [coöperatieve vereniging](#)⁷. In Nederland zijn er meer dan 700 [energiecoöperaties](#)⁸, met samen meer dan 120.000 leden. Deze coöperaties spelen een belangrijke rol in de energietransitie, waarbij ze zich bezighouden met het lokaal opwekken, besparen, opslaan en verhandelen van energie. Ze leveren een belangrijke bijdrage door inwoners te betrekken bij een duurzame en lokale energievoorziening, die tegelijkertijd de sociale cohesie en economische leefbaarheid van de gemeenschap verstrekt.
- Zoek aansluiting bij relevante start-ups/ scale-ups voor toepasbare systeemconcepten.
- Verken de deelnamebereidheid binnen de dorpsgemeenschap voor plaatsen van een dergelijke dorpsaccu (wellicht icm. zonnepanelen).

Hoe kijken andere inwoners in Dinteloord hier naar?

Na de zesde werkgroepbijeenkomst hebben een aantal werkgroepleden in totaal 41 gesprekken gevoerd met inwoners van Dinteloord over de invulling van het Energietransitiefonds. Hieruit komt naar voren dat men in algemene zin positief is over het ETF en de invulling die door de werkgroep is uitgewerkt. Men vindt het belangrijk dat het geld in Dinteloord blijft en dat projecten echt wat extra's bieden aan het dorp en bovendien aanvullend zijn op wat de gemeente al doet. Tegelijkertijd wordt er verschillend gedacht over de concrete bestedingsdoelen van het ETF (zie bijlage 4).

5 <https://wetgevingskalender.overheid.nl/regeling/WGK010483>

6 <https://www.regionale-energiestrategie.nl/participatie/lokaal+eigendom/energiegemeenschappen/default.aspx>

7 <https://cooperatie.nl/>

8 <https://www.hier.nu/stroom-en-gas/wat-is-een-energie-initiatief-of-energiecooperatie#:~:text=Enkele%20energie%20initiatieven%20zijn%20georganiseerd,gezamenlijk%20meer%20dan%20120.000%20leden!>

2.2 Kwaliteitsverbetering Landschap

Tijdens de inloopavond van 13 november 2024 is er aan de inwoners van Dinteloord gevraagd om via post-its ideeën te leveren waar dit geld aan besteed zou kunnen worden. Een overgrote meerderheid van de post-its gaf aan het geld te willen besteden aan een wandelpad in Dinteloord. In de eerste vergadering van de werkgroep op 30 januari bevestigde de werkgroep dat deze wens al lange tijd leeft in Dinteloord. De werkgroep vond het een goed idee om verschillende (stukken van) wandelpaden of ommetjes verder te verkennen. De provincie heeft vervolgens een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren door Brabants Landschap naar een aantal ommetjes rondom Dinteloord. Tijdens dit onderzoek zijn gesprekken gevoerd met verschillende grondeigenaren, de gemeente en het Waterschap. De provincie en werkgroep zijn blij dat het ommetje van de Sasdijk tot aan Schenkeldijk nu haalbaar lijkt. Het ommetje betreft een onverhard wandelpad over particuliere landbouwgrond. Dit ommetje zal verfraaid worden met beplanting (bomen en heesters), afrastering voor schapen en eventuele andere landschapselementen (zoals bijvoorbeeld houtwallen). Een voorwaarde is dat de beplanting en landschapselementen aansluiten bij het bestaande landschap én dat de bomen en heesters een positieve bijdrage leveren aan de biodiversiteit. In de vergadering van 28 augustus is de werkgroep akkoord gegaan om dit ommetje ook daadwerkelijk te gaan realiseren. Eind 2025/begin 2026 zal in overleg met de provincie, Brabants Landschap, het Collectief Boerennatuur, Brabant West Brabants Natuurbeheer en de betreffende grondeigenaren het plan voor de realisatie van het ommetje worden uitgewerkt. Op het moment van schrijven van dit advies wordt nog uitgezocht of de aanleg van het ommetje inclusief beheerkosten binnen de beschikbare € 288.000,- gerealiseerd kan worden, en/of er naar aanvullende middelen gezocht moet worden. Als blijkt dat het ommetje te financieren is, dan is de verwachting is dat het hele bedrag van

€ 288.000,- zal worden besteed. Het inpassingsplan en de subsidieaanvraag zal getoetst worden bij de stichting of een afvaardiging van de werkgroep.

Op hoofdlijnen dienen de volgende stappen genomen te worden voor de realisatie van het ommetje:

- Inpassingsplan van het ommetje verder uitwerken en de kosten en beschikbare gelden in beeld brengen. (provincie/Brabants Landschap/Collectief).
- Go/No Go besluit nemen in gezamenlijkheid met stichting in oprichting/afvaardiging werkgroep, provincie, Brabants Landschap en collectief.
- Bij Go, zoekt provincie in samenwerking met afvaardiging een uitvoerende partij die ook de subsidie aanvraag doet
- Bij een positief besluit, afspraken met grondeigenaar vastleggen
- Subsidieaanvraag indienen bij de provincie
- Start aanleg ommetje

Mocht onverhoopt en tegen de verwachting in het ommetje niet te realiseren zijn, dan is het advies van de werkgroep dat de op te richten stichting voor het landschapsfonds een vergelijkbare rol krijgt als bij het ETF. Dit betekent dat de stichting, samen met het dorp bepaalt op welke manier dit geld besteed wordt aan versterking en verbetering van landschap en hiervoor een subsidie aanvraag indient bij de provincie.

Mocht inderdaad het ommetje niet te realiseren zijn, dan is het advies van de werkgroep om het gehele bedrag van € 288.000,- of een gedeelte hiervan als eerste te besteden aan een bomenactie te waarbij inwoners van Dinteloord één of meerdere bomen en/of heesters mogen uitkiezen voor in hun eigen tuin.

Een dergelijke actie is een snelle en laagdrempelige manier om de omgeving verder te vergroenen en kan het bijdragen aan de biodiversiteit van de omliggende natuur. Tevens kunnen (grotere) bomen ook een geluidsbeperkend en zichtbeperkend effect hebben op de windmolens. Als het geld aan deze actie wordt besteed is dit heel concreet en tastbaar voor de inwoners van Dinteloord. Het advies is om eerst te beginnen met de direct omwonenden van het windpark. Indien er geld over is, kan de actie voor de andere inwoners worden opengesteld.

Een dergelijke bomenactie is eerder bij het Windpark A16 uitgevoerd⁹ en positief ontvangen door de omwonenden van dat windpark. De provincie kan de stichting, indien gewenst, in contact brengen met de voormalige projectleider van deze actie. Ook is er een projectplan beschikbaar dat de stichting ter inspiratie zou kunnen gebruiken.

9 Zie ook artikel: <https://energiea16.nl/groene-geschenken-ruim-1-700-bomen-uitgedeeld-aan-buren-van-de-a16-windmolens/>

3. Oprichtingskaders lokale stichting

Bestuurlijke borging

Uitgangspunt van het ETF is lokaal zeggenschap en beheer met als overkoepelend motto 'Voor en Door Dinteloord'. Dat kan het beste door oprichting van een lokale [stichting in Dinteloord](#). Een stichting beoogt het realiseren van een maatschappelijk, sociaal of ideëel doel, en heeft geen winstoogmerk. Ook kent het waarborgen voor transparant en degelijk bestuur via de [Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen](#)¹⁰ (WBTR). Een stichting kan bovendien geld aantrekken via subsidies (bijvoorbeeld vanuit de provincie), giften/donaties, legaten en andere inkomstenbronnen.¹¹

De doelstelling en de manier waarop dit bereikt gaat worden, wordt in statuten vastgelegd. Als er toekomstige activiteiten ontplooid worden die niet passen binnen de oorspronkelijke statutaire doelstelling, dan moeten de statuten van de stichting worden aangepast. ETF-middelen kunnen worden ingezet als investeringen, giften of zakelijke leningen. Via giften komt het geld niet terug naar de stichting, maar kan het wel

maatschappelijk renderen. Via zakelijke leningen vloeit het geld (deels of volledig) terug naar de stichting en kan het dus ook financieel renderen.¹²

Voor het realiseren van een goed bestuur ('good governance') waarbij besturen, uitvoeren en controleren gescheiden taken zijn, kunnen verschillende bestuursmodellen worden toegepast¹³:

1. Een breed meer inhoudelijk bestuur waarin de taken zijn verdeeld via een *Algemeen Bestuur* (bijvoorbeeld 5 personen) en *Dagelijkse Bestuur* (bijvoorbeeld 3 van 5 personen), zonder *Raad van Toezicht* (formeel, statutair) of een Raad van Advies (informeel, niet statutair);
2. Een smal meer procesmatig algemeen bestuur (van tenminste 3 personen) met een Raad van Advies die gevraagd en ongevraagd advies geeft;
3. Een bestuur van minimaal 3 personen met een Raad van Toezicht (als statutaire commissie) die toezicht houdt op het aanstellen en functioneren bestuur;

¹⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2021/06/15/informatieblad-wet-bestuur-en-toezicht-rechtspersonen>

¹¹ Een gift en een donatie zijn in de basis hetzelfde: een schenking van geld of goederen, vaak uit vrijgevigheid. Het verschil zit hem vaak in de context. Een donatie wordt meestal gebruikt wanneer je geld of spullen geeft aan een organisatie of goed doel. Een gift wordt meer algemeen gebruikt en kan ook betrekking hebben op een schenking aan een individu of een andere situatie dan een organisatie. Soms wordt het woord "donatie" gebruikt als synoniem voor een schenking aan een goed doel, maar het kan ook breder worden geïnterpreteerd. Bron: thuisnotaris.nl

¹² De [Wet op het financieel toezicht](#) (Wft) vereist vergunningen voor o.a. krediet- en beleggingsinstellingen. Een zakelijke lening is zonder vergunning toegestaan maar een lening aan particulieren niet.

¹³ Voor meer informatie over de verschillende bestuursmodellen, zie [Stichting Intern Toezicht Goede Doelen](#).

De keuze voor één van de opties is afhankelijk van de toekomstige kandidaat-bestuurders en hun kennis, ervaring en inzetmogelijkheden.¹⁴ In veel stichtingen is het bestuur zelf volledig verantwoordelijk voor het beleid en het toezicht. Een optie is om een Raad van Toezicht in te stellen om toezicht op het stichtingsbestuur te borgen. Vanuit de provincie is het hebben van een Raad van Toezicht of Raad van Advies geen randvoorwaarde, maar het kan wel wenselijk zijn. De provincie vindt het belangrijk dat er aandacht is voor checks & balances op het handelen van de stichting. Transparantie wordt gewaarborgd via de begroting en het jaarverslag, bijvoorbeeld met inzet van een accountant die de jaarrekening controleert.

Advies: richt een stichtingsbestuur in met minimaal 3 leden en neem in statuten de optie op om een Raad van Toezicht of een Raad van Advies in te stellen. Organiseer in ieder geval een vorm van betrokkenheid en advies vanuit de gemeenschap van Dinteloord bij de stichting, dit kan op verschillende manieren (er kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een klankbordgroep, een Raad van Advies of een burgerberaad¹⁵).

Wettelijk gezien mag een stichtingsbestuur uit één bestuurslid bestaan, maar voor de stichting in Dinteloord wordt minimaal 3 bestuursleden geadviseerd. Het is niet gewenst om de verantwoordelijkheid voor uitvoering van het ETF bij één persoon neer te leggen. Dit moet door verschillende personen samen worden gedragen, die ook onderling met elkaar kunnen samenwerken en sparren. Dit zorgt voor een meer solide basis en draagt bij aan vertrouwen ten aanzien van het handelen van de stichting.

¹⁴ Voor meer informatie over de regels en taken van een stichtingsbestuurder, zie [Kamer van Koophandel](#).

¹⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/democratie/burgerforum>

Afhankelijk van de besteding van het geld voor kwaliteitsverbetering landschap, bestaat er een mogelijkheid dat de stichting ook de uitvoering van deze regeling onder haar hoede krijgt (zie paragraaf 2.2).

Stichtingskosten

Het oprichten en in beheer hebben van een stichting brengt ook diverse kosten met zich mee, die betaald worden uit het ETF. Afhankelijk van de schaal en professionalisering van de stichting kunnen de totale jaarlijkse kosten variëren tussen €400 en €2.000,-, exclusief eventuele vrijwilligersvergoedingen en kosten voor externe inhuur. Om het bestuur in de intensieve periode van oprichting te ontzorgen, kan besloten worden tot inhuur van een ervaren kartrekker. Bijvoorbeeld in de vorm van een tijdelijk voorzitter (die goede bestuursleden zoekt) en/of een inhoudelijk adviseur (die helpt met op- en inrichten v.d. stichting en een subsidieaanvraag o.b.v. concrete projectvoorstellen voorbereidt).

Energiecoöperatie

Wanneer er risicodragende projecten met expliciete winstdoelstelling beoogd worden (denk aan financieel rendement uit een collectieve buurtaccu), dan is een coöperatieve vereniging (als aanvullende rechtsvorm) vereist. Geïnteresseerde dorpsbewoners richten een energiecoöperatie op en worden daarvan lid. Na de inwerkingtreding van de nieuwe Energiewet wordt het namelijk mogelijk om energie te delen via een Energiegemeenschap. De stichting kan dan bijvoorbeeld een subsidie verstrekken om de Energiegemeenschap op te richten en een (al dan niet achtergestelde) lening verstrekken voor bijvoorbeeld

batterijaanschaf. De Energiegemeenschap is dan verantwoordelijk voor het drijven van haar onderneming (en draagt vennootschapsbelasting af).

Rol en positie provincie

De provincie heeft conform OSR een verantwoordelijkheid om zorg te dragen dat de opbrengsten uit de windmolens die RWE afdraagt ook daadwerkelijk terecht komen in Dinteloord. De provincie bewaakt daarbij de kaders van de OSR en provinciaal beleid, maar gaat niet over de bestedingsdoelen en keuzes omtrent projectideeën. Om de afspraak van het ETF verder uit te werken, heeft de provincie een participatietraject gefaciliteerd in Dinteloord. Het traject met de werkgroep heeft passende kaders (kernwaarden of doelen) bepaald, zodat de stichting uiteindelijk projecten kan selecteren en laten uitvoeren. De provincie heeft nog een ondersteunende rol om te bevorderen dat de stichting ook daadwerkelijk in de benen komt. Daarna doet de provincie een stap terug.

De belangrijke afspraken worden geborgd via een samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen de Provincie en de Stichting. De voornaamste daarvan zijn dat de stichting zich moet houden aan de kaders van de OSR en dat de provincie het geld in de vorm van een subsidie kan uitkeren aan de stichting.

Daarbij is het van belang dat de provincie op afstand staat bij de bestedingskeuzes van de stichting om te voorkomen dat deze als "buitenwettelijk orgaan" kan worden aangemerkt in de zin van de [Algemene wet bestuursrecht](#)¹⁶ (Awb). Als de provincie betrokken zou zijn bij keuzes omtrent de besteding van het geld, bestaat het risico dat de stichting als verlengde overheid wordt gezien ('b-orgaan'). In dat geval moet de stichting zich aan Awb houden. Dit is praktisch en juridisch gezien onwenselijk, zowel voor de stichting als voor de provincie. Zeggenschap over het fonds ligt daarom bij de lokale stichting en niet bij de provincie. Het motto is immers 'voor en door' Dinteloord.

16 <https://www.bestuursacademie.nl/Blog/Thema-Bedrijfsvoering/De-Awb-uitgelegd.html>

4. Financiële en juridische randvoorwaarden

Het Energietransitiefonds en Kwaliteitsverbetering landschap zijn verschillende financiële regelingen, met ieder hun eigen doel en bestedingskader. Het zijn twee aparte geldstromen, die ook in de uitvoering van de regelingen gescheiden dienen te blijven.

4.1 Financiële bijdrage Energietransitiefonds

In de OSR is opgenomen dat een deel van de opbrengsten uit de windmolens ten goede komen aan de energietransitie in Dinteloord. Voor het ETF is in de OSR opgenomen dat RWE jaarlijks een bijdrage van €1,10 / Mwh afdraagt, met als doel om inwoners van Dinteloord te ondersteunen bij de energietransitie van de gebouwde omgeving van Dinteloord, binnen postcodegebied 4671 (dit betreft de dorpskern zelf én het buitengebied).

Bijdrage energietransitie Dinteloord (Energietransitiefonds)

- Vier windmolens van Nordex N133 met een opgesteld vermogen van 4,8 MW;
- 4 x 4,8 MW x 3750 vollasturen, geeft een verwachte gemiddelde jaarproductie van 72.000 MWh voor het gehele Windpark Karolinapolder;
- 72000 MWh x € 1,10 is circa € 79.200,- aan verwachte opbrengsten per jaar als de windmolens het hele jaar door draaien. In de praktijk moet ook rekening worden gehouden met stilstand van de molens, onder andere door de stilstandvoorziening voor slagschaduw en het onderhoud van de molens. Met deze 'verliezen' inbegrepen, is de inschatting dat er jaarlijks tussen de € 60.000 – € 80.000 euro (indicatief) beschikbaar komt voor het fonds. De opbrengst kan per jaar verschillen, omdat het in het ene jaar harder of meer waait dan het andere jaar. De daadwerkelijke opbrengst kan jaarlijks achteraf pas worden bepaald.
- Over de gehele exploitatietermijn (23 jaar) resulteert dat in een te verwachten opbrengst van tussen de circa € 1,6 en € 1,8 miljoen in totaal.

Voorfinanciering ETF

In de OSR is bepaald dat RWE jaarlijks opbrengsten afdraagt, waarbij het ETF-'potje' voor Dinteloord beetje bij beetje wordt gevuld. Dit betekent dat er pas na een aantal jaren grotere investeringen in lokale projecten kunnen worden gedaan, als er een substantieel bedrag is opgebouwd. De provincie heeft gekeken naar mogelijkheden om een deel van de opbrengsten naar voren te halen door middel van voorfinanciering. Zo kan eerder worden gestart met realisatie van (grotere) projecten en doelen die aansluiten bij de wensen van de inwoners van Dinteloord.

Er zijn twee mogelijkheden voor voorfinanciering door de provincie onder gunstige voorwaarden. Let op, beide mogelijkheden zijn nog onder voorbehoud van goedkeuring van Gedeputeerde Staten:

1. Maximaal € 350.000 renteloos, via het beleidsprogramma Milieu & Energie. Deze kent een aanvraagdeadline van Q3 2026, want dit aanbod is gebaseerd op het huidige bestuursakkoord en de huidige middelen. In maart 2027 volgen provinciale verkiezingen.
2. Minimaal € 300.000 en maximaal € 1,1 miljoen tegen 1,5% rente via het [provinciale Ontwikkelbedrijf](#).¹⁷ Zolang er binnen het Ontwikkelbedrijf voldoende investeringskrediet is, kan gebruik gemaakt worden van deze optie.

Voorfinanciering is eigenlijk een 'lening' van de stichting bij de provincie, die wordt afgelost door de jaarlijkse afdracht van opbrengsten van RWE aan de provincie. Bij een lening via het Ontwikkelbedrijf zou het gaan om een jaarlijkse aflossing (zolang de windmolens draaien). Bij een voorfinanciering via het beleidsprogramma (optie 1) kan worden

gekeken naar de mogelijkheid om de lening pas na zo'n 10 tot 15 jaar af te lossen (een langlopende lening), zodat het potje zich in de tussentijd blijft opbouwen, op basis van de jaarlijkse afdrachten van RWE. De stichting kan dan na besteding van de eerste € 350.000 door met een volgende subsidieaanvraag en de uitvoering van het ETF.

Subsidieaanvraag ETF

RWE draagt jaarlijks haar ETF-bijdrage (van 1,10 per opgewekte MWh) af aan de provincie, conform OSR. Die bijdrage wordt gelabeld als 'bijdrage energietransitiefonds RWE/Dinteloord (jaar)' en is gereserveerd voor de energietransitie van Dinteloord.

De provincie kan het geld alleen via een subsidie uitkeren aan de daarvoor lokaal op te richten stichting in Dinteloord.

Om te starten met de uitvoering van het ETF, doet de stichting een subsidieaanvraag bij de provincie, op basis van plannen/projecten met daaraan gekoppeld een begroting. Leidend voor die aanvraag is dat de subsidie moet bijdragen aan *de ondersteuning van de energietransitie gebouwde omgeving in Dinteloord binnen postcodegebied 4671*, zoals afgesproken in de OSR. Daaronder vallen investeringen in de gebouwde omgeving, maar ook procesgeld om projectideeën verder uit te werken tot uitvoerbare projecten (denk aan inzet van een adviseur/projectleider).

¹⁷ Het Ontwikkelbedrijf kan een financiering afgeven tegen 1,5% rente, mits er sprake is van een staatssteunvrijstelling (zie bijlage 3). Mocht er geen sprake zijn van een staatssteunvrijstelling (zie bijlage 2), is het Ontwikkelbedrijf genooddaakt om een hogere rente toe te rekenen.

Advies: maak gebruik van voorfinanciering voor het ETF en vraag in één keer een groot bedrag aan via een gebundelde aanvraag (met daarbinnen deelprojecten), passend bij de doelen die de stichting wil bereiken.

Voor iedere subsidieaanvraag moeten het provinciale bestuur (Gedeputeerde Staten) een besluit nemen om de subsidie uit te keren. Iedere subsidieaanvraag moet door de stichting worden voorbereid, verantwoord en gemonitord. Daarom is het zowel voor de stichting als voor de provincie het meest efficiënt om een gebundelde subsidieaanvraag in te dienen. Dat is een overkoepelende aanvraag met daaronder verschillende deelprojecten, waarbij bij voorkeur in één keer een groot bedrag wordt aangevraagd o.b.v. voorfinanciering. Dit geeft de stichting handelingsperspectief om aan de slag te kunnen gaan met projecten en houdt besluitvorming bij de provincie en het werk voor de stichting behapbaar.

Een subsidieaanvraag verloopt via een standaard format op de [provinciale website](https://www.brabant.nl/loket/informatie-subsidie-aanvragen/proces-subsidie-aanvragen/).¹⁸ De aanvraag van de stichting bevat 1) de voorgenomen activiteiten en 2) bijbehorende kosten die daarvoor gemaakt worden. Daarbij hoeven de beoogde activiteiten nog niet in detail te zijn uitgewerkt. Voor het verstrekken van een subsidie moet worden voldaan aan Europese staatsteunregels (zie daarvoor bijlage 3).

Om de stichting op weg te helpen zijn vanuit de provincie een subsidieadviseur en staatsteunspecialist beschikbaar om t.z.t. meer toe te komen lichten en vragen te beantwoorden. Denk aan het proces van een subsidieaanvraag en aandachtspunten/ oplossingen m.b.t. staatssteun bij specifieke projectvoorstellen. Ook kan bij een concrete

aanvraag vroegtijdig in contact worden getreden met de subsidiebehandelaar en de betrokken beleidsmedewerker, zodat inhoudelijk advies kan worden gegeven over die aanvraag.

4.2 Financiële bijdrage Landschap

In de OSR is opgenomen dat RWE voor de kwaliteitsverbetering van het landschap bij de oplevering van de windmolens eenmalig (dus in één keer) een bedrag van €15.000,=/MW opgesteld vermogen aan de provincie betaalt. Dit komt neer op een totaal van € 288.000,- op basis van vier windmolens van 4,8 MW opgesteld vermogen.

De provincie zal het ontvangen bedrag besteden aan de versterking en verbetering van het landschap rondom Dinteloord, eventueel met tussenkomst van een voor dat doel opgerichte lokale stichting. Hierbij kan gedacht worden aan de aanleg van bijvoorbeeld landschapselementen, natuurontwikkeling, recreatieve ontsluiting.

¹⁸ <https://www.brabant.nl/loket/informatie-subsidie-aanvragen/proces-subsidie-aanvragen/>

5. Stappenplan tot oprichting en uitvoering stichting

Zodra het traject van de werkgroep is afgerond, moeten trekker(s) direct aan de slag. Een tijdelijk adviseur kan helpen met de op- en inrichting van de stichting en voorbereiding van de subsidieaanvraag. Dit zodat tijdig voorfinanciering (subsidie) kan worden aangevraagd en de stichting voortvarend met concrete projecten aan de slag kan. In de werkgroep is een tijdelijk adviseur voorgesteld die hierbij kan helpen: iemand die inwoners van Dinteloord hierover kan adviseren en tijdelijk kan ondersteunen, zodat de stichting binnen afzienbare tijd van wal kan roeien.

De werkgroep is akkoord gegaan om samen met de provincie te gaan kijken naar een tijdelijke opdracht voor inhuur van deze adviseur, op basis van co-financiering (50% door de provincie en 50% uit het ETF). Daarover is de volgende afspraak gemaakt:

De opdracht voor de tijdelijke adviseur wordt voor 50% gefinancierd uit programmamiddelen van de provincie en voor 50% uit het Energietransitiefonds Dinteloord. De 50% uit het ETF wordt door de provincie voorgefinancierd en later ingehouden op de afdracht van RWE. Dit wordt als afspraak vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen provincie en stichting.

De volgende stappen moeten worden gezet om aan de slag te gaan en de stichting op te richten:

1. Opdracht tijdelijke adviseur:
 - Een delegatie van de werkgroep gaat in gesprek met de provincie en adviseur voor de invulling en afbakening van de opdracht.
2. Betrekken van Dinteloord bij het resultaat en het vervolg:
 - Versturen van een informatiebrief aan alle inwoners van Dinteloord (postcode 4671) met daarbij een oproep aan mensen die potentieel bestuurslid willen worden in de stichting. Zij kunnen zich aanmelden voor een bijeenkomst op korte termijn om door te praten over de taak van de stichting en de rol van het bestuur.
3. Werving van geïnteresseerde bestuursleden:
 - Organiseren van een bijeenkomst voor potentiële bestuursleden voor de stichting, door een afvaardiging van de werkgroep, met ondersteuning van de provincie.
 - Opstellen van functieprofielen;

4. Benaderen van een kundige notaris en opstellen statuten:

- De notaris maakt een oprichtingsakte met daarin de statuten, de regels waar aan de stichting zich moet houden. Naast naam en doel van de stichting worden ook de rechten en plichten van het bestuur vastgelegd en wat er met het ETF-geld gebeurt bij ontbinding;
- De notaris zorgt ook voor de inschrijving in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. Bestuurders zijn persoonlijk aansprakelijk als de stichting niet in het Handelsregister is ingeschreven;
- Van belang is dat goed wordt gekeken welk bestuursmodel het beste bij de doelstelling van de stichting past. De statuten beschrijven ook hoe bestuursleden worden benoemd (en ontslagen). Borg hierbij ook dat bestuursleden van onbesproken gedrag zijn (bijvoorbeeld via een te overleggen [VOG-verklaring](#)).¹⁹ Optioneel wordt ook een huishoudelijk reglement opgesteld en bedenk of het interessant is om een ANBI-status ([Algemeen Nut Beogende Instelling](#)) aan te vragen.

5. Het formeel aangestelde stichtingsbestuur stelt daarop de volgende twee documenten op:

- Een samenwerkingsovereenkomst (SOK) met de provincie Noord-Brabant;
- Een concreet subsidieplan met globale projectbegroting in samenspraak met betreffende partijen binnen de dorpsgemeenschap en de gemeente Steenberghe.

¹⁹ <https://justis.nl/producten/verklaring-omtrent-het-gedrag>

Bijlage 1 Besprekingsverslag vijfde werkgroep (19 juni 2025)

Op donderdag 19 juni was de vijfde werkgroepbijeenkomst voor het Energietransitiefonds en de maatregelen landschap. Tijdens de bijeenkomst ging de werkgroep in gesprek met drie ambtenaren van de gemeente Steenbergen, namelijk Glenn (adviseur Natuur en Landschap), Bram (adviseur energietransitie) en Bart (adviseur maatschappelijk vastgoed).

In gesprek met de gemeente

De werkgroep had vooraf vragen bedacht die ze aan de gemeente wilde stellen. Deze vragen zijn ook vooraf gedeeld met de gemeente zodat de ambtenaren zich goed konden voorbereiden. Deze vragen gingen over verschillende thema's.

Energiebesparing

Een eerste vraag die de werkgroep aan de gemeente had was wat haar beleid is op het gebied van energiebesparing en waar de gemeente denkt dat het Energietransitiefonds een aanvulling op kan zijn? Bram gaf uitgebreid antwoord op wat de gemeente nu al doet en in de nabije toekomst gaat doen. Zo worden in september 2025 inwoners van de gemeente Steenbergen geïnformeerd over de subsidieregeling 'Lokale Aanpak Isolatie' waarbij een subsidie van max 1.750 euro (2.500 euro

voor de doelgroep met energiearmoede) kan worden aangevraagd voor het verduurzamen van de woning. Dit betreft de eerste tranche van de Lokale Aanpak Isolatie die loopt tot 31 december 2026. Voor tranche 2 en 3 (2027-2029) wordt een aanpak momenteel uitgewerkt. Deze subsidieregeling is in potentie een koppelkans voor het ETF. Voor tranche 2 en 3 van de Lokale Aanpak Isolatie verkent de gemeente een samenwerking met gemeenten uit de regio om gezamenlijk een dienstverlener te kiezen voor de uitvoering. Omdat hiervoor de aanbestedingsstrategie en opdracht nog moeten worden gemaakt, ligt hier een kans om aansluiting te vinden vanuit de werkgroep/op te richten stichting. In het najaar van 2025 wordt dit verder vorm gegeven. Bram ziet een mogelijkheid om, indien gewenst, een overleg te organiseren met de werkgroep/stichting.

De doelstelling in het gemeentelijk beleid is dat energiearmoede in 2030 met 90% is afgenomen. Dit doet de gemeente Steenbergen op drie manieren:

- Financiële steun bij de aanschaf van zuinigere elektrische apparaten;
- Uitleg te geven over hoe je minder energie kunt gebruiken en zo geld kunt besparen.

In 2024 heeft er een witgoedregeling plaatsgevonden, er wordt samengewerkt met energiecoaches voor een goede en laagdrempelige informatievoorziening. En in 2025/2026 lanceert de gemeente een subsidieregeling voor de aanpak isolatie, met hierbij een verhoogde subsidie voor de doelgroep met energiearmoede.

Zonnepanelen en batterijen

Tijdens de tweede vergadering is het idee van een zonnepark en een dorpsbatterij door de werkgroep naar voren gebracht. De werkgroep stelde de ambtenaren van de gemeente de vraag hoe zij dit zien. Voor een zonnepark onder of nabij de windmolens geldt: zon op land past op dit moment niet in het beleid van de gemeente. In de [visie Energie en Ruimte](#) van de gemeente Steenbergen zijn voor zon op land tot 2030 gerichte zoekgebieden benoemd, waar de Karolinapolder niet onder valt. Daarnaast is transportschaarste op het elektriciteitsnet momenteel een beperkende factor voor ontwikkeling van zonneparken in het gebied. Mocht er in Dinteloord draagvlak zijn voor een initiatief voor een zonnepark onder/nabij windpark Karolinapolder (en netcongestie is niet langer een beperkende factor), dan is hiervoor een besluit van de gemeenteraad nodig. Een dergelijk initiatief vereist bovendien een ruimtelijke procedure voor een omgevingsvergunning. Wel gaf de Bram aan dat hij kansen ziet voor zon op dak en dat een financiële prikkel, bijvoorbeeld uit het ETF, dat zou kunnen stimuleren. Het advies van de gemeente was dan ook om samen met bedrijven naar de mogelijkheden hiervan te kijken. De ambtenaren hebben een handreiking gedaan om hier nog een keer met de werkgroep of later de stichting over in gesprek te gaan.

De gemeente stimuleert en ondersteunt initiatieven vanuit de samenleving voor opwek en opslag van duurzame energie (zoals een batterij), maar heeft hier (nog) geen actief beleid op. De ontwikkeling van batterijen staat nog in de kinderschoenen. In de context van netcongestie kan een onderzoek uitgevoerd worden door een extern deskundige en/of Enexis naar de mogelijkheden en de voordelen van buurtsystemen voor de opslag van elektriciteit. Tevens inrichten van een buurtmanagementsysteem voor de regulatie van die opgeslagen elektriciteit.

Maatschappelijk vastgoed

Vanuit het gemeentelijk beleid streeft de gemeente ernaar om de bebouwde omgeving in 2030 voor ten minste 55% energieneutraal te hebben en 100% in 2050. Om hierin het goede voorbeeld te geven wordt er hard gewerkt aan het verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed. Hierbij is het de doelstelling om waar mogelijk 100% van het gemeentelijk vastgoed energieneutraal te hebben gemaakt in 2030. Het niet gemeentelijk vastgoed wordt hierin ondersteund. De gemeente heeft aangegeven al veel te doen op het gebied van verduurzaming van maatschappelijk vastgoed in eigendom van de gemeente. Waarbij maatschappelijk vastgoed van derden net zo belangrijk wordt gevonden voor het dorp. Met oog op (verder) verduurzamen van maatschappelijk dorpsvastgoed in gemeentelijk eigendom ligt er een bestuursopdracht tot een actuele inventarisatie. De gemeente heeft aangeboden om indien gewenst t.z.t. samen met lokale stichting in Dinteloord te inventariseren welke behoeften en mogelijkheden er bij de gebruikers ervan bestaan.

Het ETF zou volgens de ambtenaren van de gemeente o.a. op de volgende manieren van toegevoegde waarde kunnen zijn voor Dinteloord:

- Aanbieden van energiebesparende maatregelen voor huurders (met energiearmoede)/ in samenwerking met wooncorporatie(s): in de gemeentelijke regelingen zijn subsidies voor wooneigenaren maar niet voor huurders.
- Bewoners-activatie: samen optrekken met de gemeente om bewoners te activeren om gebruik te maken van de subsidieregeling Lokale Aanpak Isolatie & collectieve inkoopacties voor (niet-doelgroep) woning eigenaren. En het aardgasvrij maken van woningen.
- Coöperatief investeren in toepassingen zoals buurtbatterijen en zonnepanelen (in samenspraak met gemeente en Enexis).
- De beschikbare subsidies uit de Lokale Aanpak Isolatie aanvullen met middelen om zo energiebesparende maatregelen goedkoper of kosteloos te kunnen aanbieden:
- De beschikbare subsidies voor de doelgroep uit de Lokale Aanpak Isolatie zijn 1.750 euro en 2.500 een subsidie beschikbaar zou zijn uit een fonds, dan zou een investering in een maatregel zoals spouwmuurisolatie (kosten ong. 3500 euro) nog goedkoper, of zelfs gratis kunnen worden aangeboden.
- Investeren in warmteoplossingen voor het aardgasvrij maken van woningen en/of het activeren van bewoners om hierin te investeren. Het financieel ondersteunen van wooneigenaren van de warmtetransitie en dus zowel het isoleren van de woning als de investering in de warmteoplossing.

Samenwerking

We hebben het ook over de samenwerking tussen de gemeente en de op te richten stichting gehad. Hoe ziet de gemeente dit voor zich?

De werkgroep is op zoek naar een duurzame samenwerking, bijvoorbeeld met een vast aanspreekpunt vanuit de gemeente.

De ambtenaren zien kansen hierin en willen later met de stichting graag verdiepende gesprekken over specifieke onderwerpen voeren en een helpende hand bieden om verduurzamingsopties voor het ETF te inventariseren. De gemeente benoemde als optie om de samenwerking tussen de stichting en de gemeente vast te leggen in een samenwerkingsovereenkomst. T.z.t. moet worden bekeken of dit mogelijk en wenselijk is.

Landschap

Voor de maatregelen van het landschap wilde de werkgroep graag weten welke maatregelen de gemeente nu al neemt op het gebied van groenvoorziening en welke concrete plannen er liggen rondom Dinteloord. Glenn vertelde dat er in het Ontwikkelplan Dinteloord een aantal sleutelprojecten zijn genoemd. Eén daarvan is de Molenkreek. De wethouder heeft recent akkoord gegeven om te starten met de voorbereidingen voor het deel hiervan dat in beheer is van de gemeente. Daarnaast is de gemeente bezig met een bomenbeleids- en beheerplan. Mogelijk dat daaruit concrete plannen volgen. Er ligt ook nog een opgave voor herplant van bomen vanuit de reconstructie van de Steenbergseweg in Dinteloord. Er worden 58 bomen gekapt, onder de huidige regels wil de gemeente 116 bomen terug planten. Tot nu toe kunnen er langs de Steenbergseweg zelf slechts ongeveer 20 bomen terug worden geplant. Er moeten dus nog 96 bomen rondom de Steenbergseweg worden geplant. Hoe kijkt de gemeente verder naar ideeën om bomen en struiken te planten rondom Karolinapolder,

ondanks het open landschapstype? Het beleid van de gemeente is nu dat een plan geen onevenredige aantasting van de openheid mag bevatten. M.a.w.: het plan moet passen binnen de openheid.

De gemeente staat er echter voor open om hier kritisch naar te kijken als dat nodig is en bij een goed plan is de gemeente bereid mee te werken. Het moet in dat geval wel een toegevoegde waarde hebben voor het landschap door bijvoorbeeld gebiedseigen beplanting.

Vooruitblik na de zomer

Na het gesprek met de gemeente hebben we vooruitgekeken naar de periode na de zomervakantie. We hebben geconcludeerd dat we in ieder geval nog twee vergaderingen nodig hebben om tot een goede afronding te komen. Tijdens deze vergaderingen gaan we het hebben over het eindadvies dat op dit moment door een aantal leden van de werkgroep wordt geschreven. Dit advies is gericht aan de op te richten stichting en zal onder andere gaan over de leidende principes die we met elkaar hebben bepaald, bestedingsdoelen en de oprichting en samenstelling van de stichting. Ook de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek van Brabants Landschap zullen worden besproken en wat dit betekent voor de invulling van de kwaliteitsverbetering voor het landschap.

Wijziging Overeenkomst Sociale Randvoorwaarden

De provincie heeft tijdens de vergadering medegedeeld dat de Overeenkomst Sociale Randvoorwaarden (OSR) voor een klein deel is gewijzigd. Deze wijzigingen zorgen ervoor dat inwoners van Dinteloord meer zeggenschap hebben over de besteding van het geld en dat de mogelijkheden voor besteding zijn verruimd. De gewijzigde versie is de zien via onderstaande link²⁰.

20 [Windpark Karolinapolder: aanpassing van afspraken voor inwoners Dinteloord - Windpark Karolinapolder](#)

Bijlage 2 Actueel financieringsoverzicht

Verduurzaming koopwoningen

- [Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing \(ISDE\)](#)
- [Subsidieregeling lokale isolatieaanpak 2025-2026 \(gemeente Steenbergen\)](#)
- [Energiebespaarlening Nationaal Warmtefonds \(EBL NWF\)](#)
- [Energiebespaarhypotheek Nationaal Warmtefonds \(EBH NWF\)](#)
- [Stimuleringslening van de gemeente Steenbergen](#)
- [Subsidieregeling procesondersteuning opschaling renovatieprojecten \(SPOR\)](#)
- [Bijdrageregeling versterking biodiversiteit en versnelling energiebesparing;](#)

Verduurzaming maatschappelijk vastgoed of sportaccommodaties

- [Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed \(DUMAVA\)](#)
- [Ontzorgingsloket verduurzaming maatschappelijke vastgoed](#)
- [Stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties \(BOSA\)](#)
- [Verduurzamingsadvies Sportservice Noord-Brabant \(SSNB\)](#)

Bijlage 3 Toelichting Europese staatsteunregels

De provincie is als bestuursorgaan gebonden aan wet- en regelgeving met betrekking tot de uitkering van publiek geld ([Algemene Wet Bestuursrecht](#) én [Algemene Subsidieverordening](#)).

Voor het verstrekken van een subsidie moet worden voldaan aan Europese staatsteunregels. Concreet betekent dit dat er geen sprake mag zijn van staatsteun, dat wil zeggen steun vanuit de overheid (de subsidie) die de handel tussen Europese lidstaten verstoort. Europa wil een vrije markt en voordeel in Nederland mag een concurrent in bijvoorbeeld Frankrijk niet benadelen.

Staatsteun is aan de orde wanneer aan alle vier de onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

1. Er is sprake van overdracht van staatsmiddelen
2. Er moet sprake zijn van een onderneming die de middelen ontvangt
3. De onderneming heeft een voordeel uit de middelen die hij ontvangt
4. Het voordeel verstoort de handel tussen lidstaten

Er is sprake van staatsmiddelen, omdat de provincie het geld naar de stichting stort vanuit een provinciale overheidsrekening. Er is echter alleen sprake van staatssteun als in een project een onderneming voordeel heeft van de bijdrage, waarbij dat voordeel ook de handel tussen de lidstaten verstoort. Dinteloord is een klein dorp. Zolang het om lokale bedrijven gaat, zal een subsidiebijdrage aan die bedrijven niet snel invloed hebben op de handel tussen lidstaten. Die kans wordt groter dat er sprake is van staatssteun als het gaat om een groot bedrijf die een voordeel ontvangt. Als er toch sprake zou zijn van staatssteun, zijn er nog uitzonderingen waarbij (onder voorwaarden) staatssteun wel is toegestaan (een zogeheten staatssteunvrijstelling). Dit moet worden beoordeeld door een jurist van de provincie.

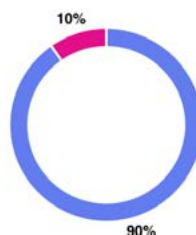
Bijlage 4 Terugkoppeling gesprekken inwoners Dinteloord

Door de leden van de werkgroep Energietransitiefonds & Landschap is met inwoners van Dinteloord gesproken over het Energietransitiefonds en de mogelijke bestedingsdoelen van het fonds. De leden van de werkgroep hebben het gesprek gevoerd aan de hand van een praatplaat.

In totaal zijn 41 gesprekken gevoerd door 7 leden van de werkgroep. Als we kijken naar het algemene beeld, dan zijn de gesprekspartners positief over het Energietransitiefonds en de invulling die door de werkgroep is uitgewerkt. Mensen vinden het belangrijk dat het geld in Dinteloord blijft. En dat het wordt ingezet voor projecten die echt wat extra's bieden aan het dorp. Het wordt belangrijk gevonden dat het fonds aanvullend is op wat de gemeente zou moeten doen.

3. Hoe reageerde de bewoner op het Energietransitiefonds?

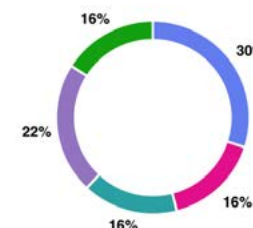
Positief	28
Neutraal	3
Negatief	0

De mogelijke bestedingsdoelen van het Energietransitiefonds zijn voorgelegd aan de gesprekspartners. Van de top-5 ideeën is gevraagd of een project op steun kan rekenen. Daar zie je dat ieder idee op steun kan rekenen, maar dat er tegelijkertijd ook weerstand is. De verhoudingen verschillen per idee. Wat de een belangrijk vindt, vindt een ander minder belangrijk. De argumenten voor of tegen weten we niet vanuit de ingevulde antwoorden.

5. Welke projectideeën kunnen op steun rekenen?

Ondersteunen van verduurzaming door zuiniger energie te gebruiken	15
Opzetten van lokale energiewinkel	8
Verenigingen helpen bij verduurzamen gebouwen	8
Geld investeren in grote dorpsbatterij voor energie-opslag	11
Investeren in een zonnepark dat van Dinteloord is	8

HET ENERGIETRANSITIEFONDS

4 windmolens die samen jaarlijks ongeveer 72.000 MWh produceren

Dat brengt €60.000 tot €80.000 per jaar op voor het dorp Dinteloord

In 23 jaar een opbrengst van €1.6 tot €1.8 miljoen euro voor verduurzaming van woningen en gebouwen in Dinteloord

Een fonds voor en door Dinteloord. Wij als inwoners van Dinteloord bepalen wat er met het fonds gebeurt

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK OM HET GELD AAN UIT TE GEVEN?

1. Voor de toekomst van Dinteloord

Het geld moet worden gebruikt voor projecten die geld opleveren of die iets opleveren voor de gemeenschap van Dinteloord

2. Voor de gemeenschap

De projecten moeten goed zijn voor gemeenschappelijke gebouwen, bijvoorbeeld van verenigingen

3. Voor iedereen betaalbaar

Iedereen in Dinteloord moet mee kunnen doen met verduurzamen, ook de meest kwetsbaren

PROJECTEN

Ondersteunen van inwoners bij energiebesparing en verduurzaming

Verenigingen helpen hun gebouw te verduurzamen

Geld stoppen in een grote batterij (dorpsaccu), zodat het dorp samen energie kan opslaan

Het opzetten van een lokaal informatiepunt waar mensen tips en advies krijgen voor verduurzaming

Investeren in een zonnedak of zonneveld dat van Dinteloord is

DENK EN PRAAT MEE!

Wat vindt u van deze plannen?

Hoe kunnen we met deze plannen Dinteloord nog fijner maken om in te wonen?

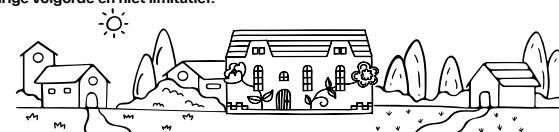

Zou u zelf willen meewerken aan de verduurzaming van Dinteloord?

POTENTIËLE ETF-BESTEDINGSIDEËN*

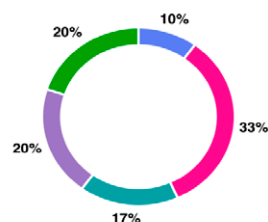
1. Verduurzamen panden lokale (sport)verenigingen en (maatschappelijke) organisaties.
2. Aanvullend verduurzamen gemeentelijke dorpsvoorzieningen (dorpshuis, scholen, zwembad).
3. Verduurzamen van (koop)woningen specifieke doelgroepen (m.n. huishoudens energiearmoede en/of net buiten burenenregeling en/of slechte energielabels).
4. Energiebesparingsvouchers voor alle lokale huishoudens (al dan niet met doneeroptie).
5. Warmtescans, blowerdoortest, energieadvies, financiële ondersteuning, etc.
6. PV-dimmers bij zon op dak (met oog op netcongestie).
7. Lokale klusdienst & -bus (kleine en/of grote maatregelen).
8. Lokaal energie-informatiepunt (one-stop-shop).
9. Dorpsaccu's (al dan niet achter de meter).
10. Zonnepark (al dan niet op utiliteitsdaken).
11. Aanleg geveltuinjes (natuurlijke gevelisolatie & koeling).
12. Winterkoeling Skatebaan (als alternatieve ijsbaan).
13. Restwarmtesysteem (vanuit kassengebied).
14. Oprichting lokale energiecoöperatie (als energiegemeenschap).

* In willekeurige volgorde en niet limitatief.

6. Welke projectideeën krijgen geen steun?

• Ondersteunen van verduurzaming door zuiniger energie te gebruiken	3
• Opzetten van lokale energiewinkel	10
• Verenigingen helpen bij verduurzamen gebouwen	5
• Geld investeren in grote dorpsbatterij voor energie-opslag	6
• Investeren in een zonnepark dat van Dinteloord is	6

Er is ook over de andere projectideeën gesproken. Vanuit die antwoorden een aantal meer algemene aandachtspunten voor het Energietransitiefonds.

Algemene aandachtspunten

De gesprekspartners zien in het fonds echt een kans voor het dorp. Zij vinden het belangrijk dat...

- zoveel mogelijk mensen kunnen profiteren
- er geld wordt gegeneerd voor toekomstige generaties
- zoveel mogelijk voorzieningen in Dinteloord kunnen blijven
- het dorp aantrekkelijk blijft voor huidige en toekomstige bewoners
- mensen voldoende betrokken worden bij de plannen en de besteding van het geld
- er ook snel resultaat wordt gerealiseerd, bijvoorbeeld via kleinere projecten om zichtbaar te maken dat het fonds er is
- als het kan iedere Dinteloorder een tegemoetkoming krijgt in de energielasten

Ook is er feedback gegeven op de overige project-ideeën.

Opmerkingen over de overige projectideeën

Projectidee	Opmerkingen
6. PV-dimmers	▪ Kan interessant zijn om rendement op investering in zonnepanelen te behouden
7. Lokale klusdienst & - bus	▪ Liever geen klusdienst die werk voor andere bedrijven in Dinteloord beperkt ▪ Wel alleen voor koopwoningen, voor huurwoningen is de verhuurder aan zet ▪ Zorgen bij een respondent dat het fraude in de hand werkt
8. Lokaal energie-informatiepunt	▪ Tijdelijk zou dit nuttig kunnen zijn ▪ Ook voor mensen die het moeilijk vinden waar je zou moeten beginnen ▪ Wellicht in combinatie met een energiebank²¹ (vergelijk voedselbank)
9. Dorpsaccu's	▪ Wordt als kansrijk gezien, wel ook de vraag of privé-zonnepanelen hierop aangesloten zouden kunnen worden
10. Zonnepark	▪ Voorstanders, omdat het inkomsten voor het dorp genereert ▪ Liefst op utiliteitsdaken, vanwege dubbelruimtegebruik ▪ En ook tegenstanders
11. Aanleg geveltuintjes	▪ Hoort meer bij het vergroenen van het dorp en minder bij verduurzaming
12. Winterkoeling skatebaan	▪ Bij deze gesprekspartners weinig enthousiasme ▪ Een iemand geeft aan dat het voor de jongeren in Dinteloord leuk kan zijn

²¹ <https://energiebank.nl/>

Projectidee	Opmerkingen
13. Restwarmtesysteem	▪ Wordt als kansrijk gezien, wel zorg of de toevoer van warmte stabiel genoeg zou kunnen zijn ▪ En op dit punt liever geen verantwoordelijkheid overnemen van de gemeente ▪ Maar ook twijfels of het haalbaar is
14. Oprichting lokale energiecoöperatie	▪ Kan op steun rekenen

Tot slot

Uit de antwoorden blijkt dat mensen het ook moeilijke materie vinden. En er is bij de gesprekspartners nog niet zoveel animo om actief te worden in de stichting. Een enkeling ziet voor zichzelf wel een rol in een klankbordgroep. Maar om bestuurslid te worden, ontbreekt het mensen aan tijd of schatten ze in dat ze niet voldoende kennis hebben om dit goed te kunnen doen.